

آمریکا مدیریت هرج و مرج را در افغانستان در دستور کار دارد

کارشناس مسائل شبه قاره گفت: آمریکایی‌ها همچنان یک نوع هرج و مرج را در افغانستان مدیریت می‌کنند تا هر وقت که نیاز شد، برگردند وگرنه آنها این کشور را رها نکرده‌اند و در اختیار رقبای خود قرار نمی‌دهند.

تهران-ایرنا- کارشناس مسائل شبه قاره گفت: آمریکایی‌ها همچنان یک نوع هرج و مرج را در افغانستان مدیریت می‌کنند تا هر وقت که نیاز شد، برگردند وگرنه آنها این کشور را رها نکرده‌اند و در اختیار رقبای خود قرار نمی‌دهند.

پیرمحمد ملازهی عصر پنجشنبه در گفت و گو با خبرنگار سیاسی ایرنا با اشاره به تحولات اخیر افغانستان اظهارداشت: اگر به صحبت‌های اخیر جو بایدن رییس جمهوری آمریکا دقت کرده باشید، متوجه می‌شوید که چرا افغانستان به ثبات نرسیده است. بایدن گفت که ما به این کشور نفتیم تا دولت- ملت تشکیل دهیم بلکه ما رفتیم تا گروه‌های رادیکال و سازمان القاعده را تنبیه کنیم و این گروه را تنبیه کردیم و بن لادن را کشتیم و برمی‌گردیم و دیگر ماندن در افغانستان ضرورتی ندارد.

وی افزود: بنابراین سیاست آمریکا در عراق و افغانستان این نبود تا این کشور صلح و ثبات ببیند یا در آنجا توسعه ایجاد کند بلکه آمدند تا اهداف خاص خود را دنبال کنند. آمریکا حالا همانطور که خود مطرح می‌کند، به اهدافش رسیده است.

این کارشناس مسائل بین‌الملل با اشاره به اقدامات آمریکا در ژاپن و کره جنوبی در دهه‌های اخیر گفت: طرحی که آمریکا در ژاپن و کره جنوبی پیاده کرد در شرایط رقابت نظام سرمایه‌داری و نظام مارکسیستی قابل ارزیابی است. آمریکایی‌ها می‌خواستند برتری نظام سرمایه‌داری را بر نظام مارکسیستی به اثبات برسانند و به همین دلیل در کره جنوبی و ژاپن بعد از جنگ فضا را باز و سرمایه‌گذاری کردند و این کشورها به سرعت رشد کردند. در صورتی که درباره افغانستان چنین مساله‌ای مطرح نبود.

ملازهی یادآور شد: آنچه این روزها در افغانستان اتفاق می‌افتد خارج از توافقی که در دوحه بین خلیل زاد و ملابرادر اتفاق افتاده نیست. بخشی از آن توافق نظامی بوده که الان آن را عملیاتی می‌کنند.

وی ادامه داد: هدف نهایی طالبان بازگشت به قدرت است منتهی این بازگشت به قدرت الزاما از طریق نظامی و قهرآمیز نیست تا بیایند کابل را تصرف کنند.

این کارشناس مسائل شبه قاره با یادآوری پیشرویه‌های نظامی طالبان اظهار کرد: طالبان سه منطقه را مورد هدف قرار دادند تا با تصرف این مناطق دولت را تضعیف کرده و شرایطی پیش بیاورند که خود دولت برکناری را بپذیرد و یک دولت موقت بوجود بیاید که طالبان در آن سرنخ اصلی را داشته باشد.

ملازهی یادآور شد: اگر این سه منطقه را نگاه کنید هر سه منطقه به نوعی با ایران ارتباط دارد. منطقه آسیای مرکزی شامل فارس، زبانان، تاجیک‌ها و ازبک‌ها هستند که عمدتاً در حوزه فرهنگی با ایران اشتراکاتی دارند. هم از نظر زبان فارسی و هم از نظر تاریخی اشتراکات گسترده‌ای با ایران دارند. اساساً خاندان‌های ایرانی یا ترک زبان‌ها از غزنویان و سامانیان از این منطقه بیرون آمدند بنابراین این منطقه از نظر تاریخی، دینی، فرهنگی و زبانی نزدیک‌ترین اقوام برای ایران هستند.

کارشناس مسائل افغانستان افزود: علاوه بر این طالبان در حال تصرف مرزهای آسیای مرکزی و مناطق غربی که فارسی زبانان نیروهای نزدیک به ایران و هرات حضور دارند، نیز هستند. در این راستا طالبان در گمرک اسلام قلعه نبض تجارت ایران با افغانستان را در اختیار گرفتند.

به گفته ملازهی، منطقه دیگری که طالبان روی آن فشار آورده، منطقه هزاره‌جات است که شیعه‌مذهب و با ایران نزدیک هستند و گفت: این سه منطقه تصادفی انتخاب نشدند. طالبان فعلاً شهرهای بزرگ را تصرف نکردند ولی در حال تصرف راه‌های ارتباطی هستند. وقتی راه‌های ارتباطی را بسته باشد و واردات و صادرات را در اختیار بگیرند، بالاخره دیر یا زود تسلیم خواهند شد.

کارشناس مسائل افغانستان با بیان اینکه طالبان آنقدر فشار نظامی می‌آورد که دولت مرکزی ناچار به کناره‌گیری شود، یادآور شد: از نظر نظامی احتمال سقوط کابل وجود دارد و طالبان اگر تصمیم بگیرد که کابل را تصرف کند، با توجه به تضادی که در درون حاکمیت عبدالله و اشرف غنی وجود دارد و فساد و نارضایتی مردم، می‌تواند این شهر را تصرف کند.

وی با اشاره به ذهنیت منفی که بین مردم افغانستان شکل گرفته است، گفت: نیروهای دولت در همه مناطقی که طالبان حمله می‌کند سلام و امکانات خود را رها می‌کنند این نشان می‌دهد که این‌ها در ذهن خود می‌گویند که چرا و برای چه کسی باید جانشان را به خطر بیندازند تا عده‌ای در کابل حکومت کنند.

کارشناس مسائل افغانستان عنوان کرد: این در حالی است که طالبان انگیزه دارند و معتقدند که در یک جهاد مقدس آمریکا را شکست دادند و الان می‌توانند آدم‌های آمریکا را که به زعم آنها دولت کنونی است، حذف کنند ولی محاسبات آنها تنها نظامی نیست. در واقع نیروی فکری طالبان از پاکستان است که برنامه‌ها را طراحی می‌کنند و طالبان نیروی عملیاتی دارند که همه چیز را عملی می‌کنند.

وی با بیان اینکه از دید برنامه ریزان طالبان این نیست که در مقطع فعلی بخواهند شهرهایی چون کابل را تصرف کنند گفت: آنها می‌دانند که در صورت دست زدن به چنین اقدامی جنگ داخلی رخ می‌دهد. الان اسماعیل خان در حال مسلح کردن مردم هرات است و نیروهای جهادی سابق هم در مقابل طالبان مقاومت خواهند کرد.

ملازهی ادامه داد: طراحان پشت پرده این جریان‌ها معتقد نیستند که طالبان از طریق نظامی کابل را بگیرند چون به هر حال مقاومتی شکل می‌گیرد و جنگ داخلی که برای همه کشورهای منطقه خطرناک است، رخ می‌دهد و محاسبات آنها این نیست که طالبان درگیر جنگ داخلی شود.

کارشناس مسائل شبه قاره در پاسخ به این سوال که آیا طالبان در دولت مرکزی نفوذ کرده است، گفت: اطلاعات موثقی در این زمینه وجود ندارد اما نشانه‌هایی وجود دارد و اینکه دستور می‌دهند فرماندهان نظامی سلاح‌ها را ببرند به هر حال نشان دهنده مسائلی هست. یعنی فردی که از کابل دستور می‌دهد، قطعاً حساب و کتاب‌هایی دارد و به اضافه اینکه تصور بر این است که معامله‌ای در دوحه انجام گرفته و عربستان و پاکستان و بخشی حاکمیت پشتون در کابل و طالبان با هم شریک هستند و خیلی جدی می‌توان روی این مساله فکر کرد.

وی خاطر نشان کرد: دولت مرکزی ۲۵۰ هزار نیروی نظامی در اختیار دارد و شاید با طالبان وارد معامله شده‌اند.

ملازهی در پاسخ به این سوال که چرا دولت مرکزی در برابر پیام‌های طالبان به کشورهای مختلف مبنی بر صلح و مذاکره سکوت کرده است، خاطر نشان کرد: اینکه دولت مرکزی به آن معنای یکپارچه سکوت کرده خیلی واقع بینانه نیست. در درون دولت جناح بندی‌هایی وجود دارد. شمالی‌ها نگرانی جدی تری دارند اما بخش دیگر یعنی نیروهای نزدیک به اشرف غنی خیلی نگرانی ندارند و آنها می‌توانند معامله کنند.

کارشناس مسائل افغانستان خاطر نشان کرد: البته در این زمینه مسئله شخص اشرف غنی مطرح نیست بلکه آن خط فکری مطرح می‌شود و اشرف غنی هم می‌تواند یک قربانی باشد. اما خط فکری که مطرح است، از نشست بن اول که دولت لیبرال دموکرات براساس دموکراسی شکل گرفت، آن خط جناح پشتون می‌تواند با طالبان کار کند و مشکل آنها نیروهای جهادی و شمالی‌ها هستند.

وی یادآور شد: کمیسیون افغان بیشتر شمالی‌ها هستند و طالبان هم نمی‌خواهد در این مقطع تاکتیکی برخورد کند. برای همین است که آنها می‌گویند با زنان کاری نداریم و یا ساختار قدرت می‌تواند تعدیل شود این اظهارات نشان می‌دهد که اینها پخته‌تر شدند.

ملازهی با بیان اینکه طالبان از نظر ایدئولوژیک تغییر نکرده است، گفت: طالبان ترکیبی از وهابیت عربستان و مکتب هندی است که به هیچ عنوان غیر از معتقدان به خط فکری خود افراد دیگر را مسلمان نمی‌دانند. از این جهت طالبان تفاوت چندانی با داعش ندارد.

وی در پاسخ به این پرسش که امکان بازگشت آمریکا چقدر است، گفت: آمریکایی‌ها از افغانستان بیرون نرفتند. جا به جایی صورت گرفت و تغییر وضعیت دادند و واقع بینانه نیست که فکر کنیم از این کشور خارج شدند. هر چند ظاهراً نیروهای خود را خارج کردند، اما آمریکا همچنان روی افغانستان نظر دارد زیرا اگر به طور کامل این کشور را رها کند افغانستان را در اختیار رقبای خود چون چین، ایران و روسیه گذاشته است و این کار را نخواهد کرد.

این کارشناس مسائل شبه قاره گفت: به نظر می‌آید که آمریکایی‌ها همچنان یک نوع هرج و مرج را مدیریت می‌کنند تا هر وقت نیاز شد برگردند وگرنه آنها افغانستان را رها نکردند.